

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До шкільної молодіжи!

Приходить час ферій! Бажаний, вичікуваний час відпочинку і розривок! Не один з наших учеників, запертий у мурах міста, у тісній кімнатці своєї «станції» та в шкільній лавці, вже від місяця перечеркував в нотатці день за днем, мов би хотів прискорити біг часу до радісної хвилі роздавання свідомств; не один виходив за рогачку міста і з тугою споглядав на шлях куди понесе єго залізниця, або підвода у рідне село між родину! І от прийшов вже час: нині-завтра обвіє молодців свіжий сільський воздух та обіймуть рамена дорогої рідні.

А щож потому? Коли вже напестить мати, батько, коли натішить ся братьми, сестрами, що вже знов підросли трохи і осмалили ся, як циганята, на веснянім сонці, коли розвідає ся про всі новини на селі і в родині, щож потому діяти? Як ужити час шкільних ферій. Істи добре, рухати ся богато, купати ся скільки можна — чиж се всьо, до чого мають послужити ферії? Чи они мають збічи на забаві, і дитинячих розривках і жадної більше не принести користи молодій надії родині і народу? Чи лише вудка, фльоберт, коні, а часом карти, танці і куренє мають виповнити занятя молодого школяря на фериях? Особливо наша молодіж шкільна винна завдати собі таке питанє, бо она вже ззараня мусить нагинати ся до серіознійшого погляду на світ і жите, та своє будуче завданє і житейску борбу. У тяжких відносинах образує ся наша молодіж, часто з найбільшим висилком своїх родичів, та і не рожами вистелена єї будуча путь. А щоби їти пробоем, здобути собі власними силами становиско і значіне у світі, мусить наша молодіж узброїти ся до сеї борби. Очевидно в зброю духового розвою, ши-

рокого світогляду, любови до свого рідного, що і найтяжші прикристи дасть знести охотно і супротив нагірших противностей додасть сили.

Між орудками, які кождий ученик має записані «на вакації», повинна на першім місци стояти: книгарня тов. ім. Шевченка або Ставропігії. Там є на складі цінні розривки, що уприємнять слотні днини, думні години літного часу і принесуть непроминаючу користь молодому. Кождий ученик повинен привести з собою хоть кілька, як не кільканацять книжок з рідної літератури до дому, внести там нового духа, живе заінтересованє тим, що діє ся, що творить ся на арені нашої духової праці. Він не повинен зражувати ся, що часом єго «старі» байдужні до своєї літератури, що часом прибиті своїми турботами, що часом їх очі звернені надто на буденні стараня і материяльну сторону житя. Ониж постаріли ся у тих старанях та клопотах для родини, для дітий. І як раз через ті діти они повинні відмолодіти. З уст підхованого сина, образованого у відміннім, поступаючим часі, серед иньших, світліїших відносин, як родичі повинні они довідати ся про нове жите, єго прояви, наміри, змаганя і висліди. Тоді і старі розрухають ся, наберуть нової надії охоти до праці. Бо в своїх дітях будуть видіти не лише таку машину, що за три чотири сотки, які они видали через рік, змогла перетеревити шкільні предмети і підлізти о один щербель шкільних кляс визше, але побачити в нїм розвиваючого ся всесторонно, інтелігентного, самосвідомого молодця, що бере ся до житя з запалом та енергією і подає найкрасні надії на цілу свою будучність.

Як у кружку родиннім, так і в своїм ріднім селі у зношеню з народом ученик може найти любов і поважанє, коли лише не буде пустим «паничом», що єму теребені в голові, що збиває байдики, коли

весь люд християнський тяжко працює коло поля, але на кождім кроці поводить ся чемно і скромно, интересує ся всім, що коло него діє ся, розпитає, порадить, зайде до читальні та прочитає чи розповість дещо цікавого і пожиточного. Тоді люди не будуть в нїм бачити «пана», що вибив ся в гору завдяки грошам батьків, та те пер вже «панує», але пізнасть в нїм робітника, такого самого, як і той люд, хоть на иньшій ниві, щире руске серце, що хоть би єго доля і як високо винесла понад других, оно ніколи не забуде про меньшу братию, про сей люд, з якого він вийшов. А наберуть тоді люди такого переконаня про ученика, коли він передовсім зверне свою увагу на своїх одноклїтків-парубків та підпарубочих і в тім підрастаючїм поколїню своїм приміром і захоотою зацепить бажанє до ліпшої, красшої будучности, піддасть їм зрозумінє, якою важною в житю є просвіта і наука, зверне їх увагу на наше просвітне і господарске Товариство та доведе їх до народного самопізнаня, аби чули ся не занащеними селюхами, але членами великої української родини.

Єї, скаже може не один, за багато жадаєтє від молодого хлопця, що має ледви шість неділь часу для поратованя сил до дальшої науки. Та сили тіла винні рівномірно розвивати ся з силами духа і на відворіть. Лавка шкільна не дасть тої науки, що жите принесе. А хто лише спускає ся на відомости з книжки, сей нераз спотикне ся в житю. Тому-ж при надходячих фериях не залишайте наші молодці розвивати свого духа в практичнім напрямі. А що сего буде за богато, не майте гадки, бо для кождого молодого чоловіка повинно бути девізою: Не страшно мені перед тим, що зроблю, але страшно перед тим, що не зроблю. Бо навіть з блуду, з похибки і проступку не діє ся на світі

14

ЕЛІЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісня.

(Дальше.)

— Відтак вернув ся та станув перед нею з капелюхом та книжкою в руках. Вона забрала вже ва нитку великий кусень грубої коронки, якою мала огарнірувати очіпок, що лежав на її колїнах.

— Чи се є очіпок панї, вдовиці по ветеринарі.

— Панї Дуткевичевої — справила, — так ніхто крім мене не гарнірує її від кількох вже років очіпків.

— Та ви не розкажете міні ніщо про те допіканє сестрички, якому братчик обіцяв ся запобічи?

Збентежена не підносила голови із над роботи. По хвилині сказала насилу.

— Франя ходить нерадо до магазину. Всї там з неї не конче вдоволені; ходить сама по місті та робить знакомства, що не дуже то користно впливають на неї...

Пшиємський відповів:

— Має викровні уста та рухаві очі, як особи випіжені та сварливі. Ви бачить ся, богато терпите від неї.

— О, ні! — відповіла Кляра живо; — вона є дуже добра, має найліпше серце. Лише гризе мене се дуже, що не любить житя... Однак треба, аби чогось учила ся, аби відтак мала сякий-такий хліб у руках. Ми рішили з батьком що буде ходити у магазин... що-ж можемо їй дати иньшого? Але її исує сеся біганина по місті і не можу ніяк сьому зарадити. Батько та я дуже журимо ся сим...

Говорила все те із похнюпленою головою та не переставала шити. Він слухав її уважно, але не сїдав, лише раз-у-раз позирав в сторону цвітника, немов би вижидав чогось із відтам. Побачив вкінці хлопця, з блищачими гузиками на блюзі, що вибіг із поза дерев та тримав велику китицю цвітів у руках. Швидкою ходою пішов йому на стрічу.

Кляра піднесла голову, коли відходив, та побачила, як брав на кінці алеї цвіти з руки огородника, чи лакея, заложив руку, в якій їх держав, швидко за плечі, та скоро вертав ся до неї. Догадала ся, що сеєї цвіти були для неї, порушила ся так, що очіпок та коронка зісунули ся їй з колін на землю.

Пшиємський, що стояв вже лише кілька

кроків від неї, приступив дуже швидко, прикляк миттю на одно колїно, одною рукою підніс предмет, які попадали на землю та другою подав її китицю цвітів.

Глянув у глибину її душі своїми вочима, як блискавкою і знова вже стояв перед нею. Її лице спалахнуло та заховало ся у цвітах.

Були се гарні, ріжні, пахучі цвіти, хоч на скорі зірвані, та уложені без ладу у китицю. Сильний їхній запах та яркі краски зілляли ся для її змислів, серця, увий у одно вражівє потрясаюче із хвилиною, в якій той гарний чоловік клячав перед нею та встромив зір у глибину її очий.

Він зворушений також, швидко прийшов до себе. Сїв коло неї та сказав:

— А тепер призабудьмо про всі домашні та недомашні клопоти, про всьо, що є лихе, мале, що болить — та ходім у ліпший світ!...

Почав читати голосом дуже богатим у звуки, якими знав добре володіти:

— «Відкіля щезла, як золоті сні,
З жалю я сохну та млію з жури,
Й не знаю, чому той поїл душа
За нею до неба гень не зліта?»
Чому не злітає до неба за хмари,
Чому не шукає страченої пари?...

Хвилини минали, жовті та румяні листки

тільки лиха, що з недбалства, байдужності і лінивства.

Віче українсько-руських академіків.

Віче українсько-руських академіків в справі засновання українсько-руського університету у Львові, відбуло ся у Львові дня 13. липня о годині 3 1/2 в салі Belle-vue при співучасті майже пів тисяча академіків Русинів-Українців зі всіх австрійських університетів, декана правничого відділу др. Стебельського і др. Двістрянського.

Віче отворив торічний голова «Академічної Громади» Гриць Гарматій, короткою, але ядреною промовою, у якій зазначив, що правительство мовчало досі на всі постуляти українсько-руської суспільности в справі засновання українсько-руського університету у Львові, та заслонювало ся усе утравкізмом. Тепер прийшла черга і на молодіж забрати голос у сій так близькій їй та так пекучій справі. «Віriamo — каже — що викличемо тим сильнішу акцію поміж українсько-руською суспільностию; а се перший голос зазиву до нашої суспільности, перед яким буде мусіти птавительство уступити». Відтак предложив зборам на председателя студента прав Евгена Косевича, а на членів президії по одному представителеви всіх українсько-руських академічних товариств та місцевих груп. Председатель покликав на секретарів академіків Осипа Шухевича та Івана Брика.

Перший забрав голос референт Михайло Галуциньский, голова «Академічної Громади»: В цілій Европі пошановано вже націоналізм — національне питання уступило вже давно місцем іншим; економічному та соціальному. Та у нас кожда сильніша нація давить слабшу. Німці дусять Чехів та Словінців, Мадяри дусять Русинів, Словаків та полудневих Славян, Польки-шляхта Українців-Русинів. У XIX. в. печуть нас дві квестії: поступова соціально-економічна та давна національна. Справа націоналізма, що повинна бути давно рішеною та полагодженою — она виступає у всій своїй силі ще і тепер, тому то борба за національні права спиноє у нас соціально-економічну квестію. Доказом най буде нинішнє віче. Ми мусимо домагатися від правительства того, що нам, яко нації, рішучо належить ся, домагаємо ся українсько-руського університету. Цікаво чому правительство досі нехтувало всі наші права і потреби? Народні школи в занедбаню. Статистичні дані виказують, що число активних народних шкіл українсько-руських меншає та за те більшає число пасивних з польськими, однак діє ся як раз противно. У середних школах, число Русинів з 1900 як було в 1886/7 році зросло тепер на 3000. Показуєть ся, що народ рветь ся до науки. Тому треба заложити ще кільканацять середних шкіл в Галичині та на Буковині. Тим більше нам се належить ся, що ми платимо великі податки. — Референт виказав основно на статистичних датах число народних шкіл

та число учеників у різних роках, вкінці податкові суми які платить українсько-руський народ. Відтак начеркнув цілу історію львівського університету від часу его основаня, теперішній его стан, та заявив своє обуренє за те, що нас дурять утравкізмом, але на ділі не маємо ніщо. Навіть таких марниць, як друків та блянкетів на українсько-руській мові, або відповідий на поданя вношені до Сенату в українсько-руській мові — навіть і сего не маємо! Тому ми мусимо мати свій українсько-руський університет, ось ізза яких причин: 1) З огляду на те, що утравкізм лише дурить Русинів-Українців, ми не хочемо утравкізму! Нам треба свого власного університету на рідній, українсько-руській мові!

2) Маємо середні школи, у яких ученики після законів не є обовязані учити ся польської мови.

Коли однак прийдуть на університет, мусять слухати зі шкодою для себе викладів на польській мові, та здавати на тій мові іспити. 3) Українсько-руські гімназії вотребують відповідних учительських сил, які учили би ся уже на університеті в українській мові, познайомили ся із українською термінологією, та не потрібували шукати за нею по різних книжках. — Уряди вотребують урядників виобразованих на українсько-руській мові. 4) Число студентів Русинів, на львівському університеті вносило в 1898/9 р. 553 та за останній піврік зросло о 50. Се число є доволі велике, та зі заснованєм університету та гімназії росло би раз-у-раз. Оно свідчить наглядно про потребу заснованя українсько-руського університету, коли при заснованю університету в Чернівцях у 1875 р. було усіх студентів мало що понад 200 та тепер є їх всего 387.

5) На можливий закид чи українсько-руська мова є вже доволі виобразована, досить показати на научну роботу Товариства імени Шевченка.

6) Коли ішло би о сили — досить вказати на співробітників наукових видань Товариства імени Шевченка. Крім сего багато визначних Русинів професорів викладає по ивнших австрійських університетах. В кінці, як би на те пішло, можна собі так порадити, як зробили своїого часу Поляки: можна опровадити професорські сили з російської України. 7) В кінці міг би хто спитати на що нам Університету? — Коли 9 мільонів Німців має 6 університетів, 3 мільони Поляків має 2 університету, то 3 1/2 мільона Русинів мусить мати хоч один свій університет.

Відтак поставив три резолюції.

1) Українсько-руські студенти всіх австрійських висших шкіл, з огляду на податки які руский народ платять в користь австрійської держави, з огляду на те, що конституція заворучає свободний розвій всіх народностей, з огляду на те, що утравкізм є нехтований, а число українсько-руських студентів є дуже велике, жадають від правительства заснованя українсько-руського університету у Львові.

2) Українсько-руські студенти всіх австрійських висших шкіл з огляду на потребу українсько-руського університету, що zapewнить розвій культури, рішають ся вислати меморіял в тій справі до міністерства віроєновідань та просвіти.

3) Українсько-руські студенти всіх австрійських висших шкіл звертають ся зі зазивом до українсько-руської суспільности, аби сесою справу все та на кождім кроці підпирала.

Відтак відчитано писемко від питомців духовного семинара, які не могли явити ся на сьому вічу по тій причині, що їм заказали сего їхні власти. В сему писемі заявили питомці, що солідаризують ся цілковито з цією віча та всіма ухвалами. Далі промавляли п. Старосольский з Відня в імени «Січи», п. Кобилянський з Чернівців в імени «Союза» п. Бобяк з Кракова, в імени краківської «Громади», п. Мудрак студент гірничої академії з Лубна в імени «Чорногори», п. Дутка студент гірничої академії з Пшібраму, в імени «Ватри», п. Дурбак: техник зі Львова в імени «Основи» і п. Стефанович: зі Львова в імени «Академічної Громади». Найосновніша та найбільше ядрена була промова п. Старосольського.

Відтак приняло односторонно з великим одушевленєм всі три резолюції п. Галуциньского а п. Старосольский поставив додатково ось яку резолюцію:

Українсько-руська молодіж: всіх висших австрійських шкіл висказує свій глибокий жаль тим кругам, які не дозволили, аби товариші теельогі могли взяти участь в нинішньому народньому свята.

При сильних признаках обуреня ухвалено односторонно сесою резолюцію.

Вкінці відчитано і підписано меморіял і відчитано коло сто кількадесят привітних телеграм, які наспіли на се віче. Були се телеграми від світських, духовенства, жіноцтва, селянства, міщанства та читалень.

По вічу відбув ся комерс на якому обговорювала молодіж довірочно ріжні біжучі академічні справи.

З ПОЛІТИЧНОГО ІЮЛЯ.

Не вірать в свої сили соціалні демократи та ліберали віденські, наколи випадають депутатції до гр. Туна з прошенєм, щоби правительство не санкціоновало виборчої реформи для міста Відня, ухваленої більшістю дольшно-австрійського сойму. Недавно явивсь у гр. Туна депутат Донауслібу, а оводі провідники соціальної демократії Адлер, Шернерсдорфер і Поль. Гр. Тун збув делегатів дунайского клубу тим, що прирік етудювати згаданий виборчий закон, а соціалістам відповів, що він здає їх збори на ласку віденської моліції від котро

падали з дєрез де-коли, тут та там, скієні плахти світла ставали за деревами раз-у-раз коротші, жовті круги на темній землі раз-у-раз менші та менше численні. Кляра перестала шити. З руками опущеними на коліна та зіницями жєврїючими золотом, — слухала.

Він читав:

— «Горить пахуча, як в церкві кадило,
Й видно не знає сама, що горить,
Очий зіницї її поглубились,
І біле підро ї як філя тремтить...»

Йї віддих прискорив ся. Чи се сон? Чи вже померла та вийшла до раю? Із китиці цвїтів, що лежала коло неї розливав ся напій пахощів; з другого знова боку гарний та зворужений голос читає:

— «У хвилі, коли то виринає місяць,
Коли соловеї усі замовкають,
І всі листочки тихенько звисають,
І жєрела тихше журчать по левадах...»

Листє падало тихо з дерев то тут, то там; аля віддихала спокійом та почала потапати у сумерку. Він читав:

— «В такій то хвилі, ах! горять два серця,
Коли що мають простити, прощають,
Коли про що забути, — забувають!»

Хвилини минали: поема наближала ся до кінця.

Зведена любка «щєзла як золоті сні»; коханець, який вїрив, що «вийшла з дуги», жалів ся на її страту.

— «Соловеї стогнуть і фонтан плине,
Згадюю про неї — відчинюю серце
Та про смерть скору з розпуюкою молю...»

В часі читаня відорвав зір від книжки та перенїє його на лице товаришки. У її зіницях, що горіли золотом та не рущали ся, заблїмали дві сльози та повисли на віях.

Повільним рухом простягнув рамя та прикрив долоню її руку. Рука не висунула ся із його долонї, лише дві сльози покотили ся з вїїв на лице, обвіяне рожевим облаком.

— Чи се сльози жалю, чи щастя? — поспитав дуже тихо.

Мовчала хвилину, відтак лєдвї чутно прошептала:

— Щастя!

Йї душу обвіяло щастє, в дивний спосіб змішанє із болєм, але чула тепер, що її стая обіймає осторожнє рамя і прокинула ся. До щастя та болю прилучив ся сором та такий сильний, що придавив їх.

Затрївожена поєнула ся на останній край

лавочки, та не підводячи рїк, швидко та без ладу стала згортати до кошика мушліи та коронки.

— Піду вже домів, — прошептала.

Він сидів похилений наперед, з ліктем на колїні та опер на долові чоло, червоне майже так, як її лице. Ніжні його ніздря отвірвали ся швидко та замикали ся, рука мняла сидно шматочку мушліну.

Трївало се коротко; він заволодїв собою та знова положив свою долоню на її рудї та почав говорити сильно, майже приказуючи:

— Ви не підете, бо ми не скінчили іще читати поеми.

В перве, відколи його знала, зазвучали у його голосі деспотичні звуки. Тримав долоню на її рудї, дивив ся у землю, призадумав ся та пригриз троха дольшню губу. По хвилині пустив її руку та почав далеко лагідніше говорити:

— Міні снуєть ся по думці нота, що виглядає при чудовій поемі «В Швайцарїї» як скрегіт зубами при ангельській піснї. Що-ж робити? Мушу вам її сказати. Враз слухали ми ангельської піснї, враз і почуємо скрегіт. Чому-ж я сам лише маю його чути?

(Далі буде).

розпоряджень вільно їм рекурсовати до намістництва і міністерства внутрішніх справ.

На днях явила ся у гр. Туна також депутация, зложена з послів Капферера і Ферга, з прошенем, щоби правительство слугам державним уділило тимчасових запомог. Гр. Тун відповів, що закон о підвишенню плат для державних слуг повинен небавом увійти в жите, але — додав — на все треба матеріяльних средств. На симчасові запомоги скарб державний не має гроша.

Linzer Volksblatt (д-ра Ебенгоха) умістив статью, в котрій виступає остро проти унії персональної з Угорщиною, якої домагає ся німецька лівця в своїй програмі. Унія персональна з Угорщиною противить ся прагматичній санкції. Наколи би лівця схотіла твердо стояти при тим своїм домаганю, то тоді провал межі лівцю а правицю стане ще ширшим, а поладнане претенсії лівці треба би відложити на необмеженні час.

Німецькі дневники, як Kreazztg, Nationalztg, Taegische Rundschau і др., умістили на днях відозви, в котрих кличуть всю Германію, щоби несла поміч бідним австрійским Німцям, гнобленим(?) за те, що вертають до правдивої(!) протестантської віри. Дух святий — сказано в відозві — осінив Шенерера і его товаришів, а австрійске правительство спиняє їх благородну і спасенну роботу.

Пос. Барайтер, один з завзятійших німецьких націоналів, помістив недавно в Ost-Rundschau відкрите письмо до протестантского пастора в Туринії (в Ветсдорфі) і агітатора, Брайншана, в котрім сказано: «Ми, Німці, повинні іти слідом за двома найбільшими геніями німецького народа: Лютром і Бісмарком. Ті два мужі збудовали німецьку державу. Коли я (Барайтер) по скінченні університетских студиях прощав ся з берлінским університетом, тоді сказав мені хтось: ви, Німці, мусите стати протестантами, наколи хочете остаятись проти Славян. Перший в Австрії підніс оклик «los von Rom» медик Федіш перед двома роками на студентских зборах. Шенерер повторив сей оклик в парламенті. Верно уяло на урожайну землю. Се не релігійний, а народний рух. Се освободжене німецького народа з римского ярма. Хто любить свій нарід, той мусить ему помагати до освободженя себе з ярма темноти. Протестантизм — віра свободного розуму, се правдива віра культурного народу». Далше доносить Барайтер пасторови Брайншови, що міністер просвіти думає з слідуючим роком збізшити в середних школах релігійні католицькі практики, а від сих практик може молодіж освободитись лише громадним переходом на протестантську віру. — І з тими елементами хоче Slowo Polski лучити Поляків.

В Хлюмі (біля історичної Садови) відбуло ся на днях віче чеських і німецьких селян. На вічи явило ся до 8000 людей. Вічевики запропестували передовсім проти програми лівці, а відтак ухвалили резолюції, в котрих домагають ся: 1) обмеженя військової служби на два роки; 2) урльопованя жовнірів на час жнив; 3) увільненя від служби синів немощних робітників і т. д. Зібрані запропестували також проти підвишки додатків кравчих.

Ідучи за дневниками віденьскими подали ми невірну вість, будьто гр. Білянд призволив на відкрите V. кляси в гімназії цілейській. Міністер просвіти рішив ся відкрити в гімназії в Люблянї V. клясу з словінским викладовим язиком. Доси бо посідали крайнські Словінці лише низші гімназії з рідним викладовим язиком.

В Римі помер 11. липня кардинал Мертель в 94 році жита, а 42 кардинальства. Покійний був родом з Чвіта Веккія, а кардиналом став рівночасно з Іоакимом Печчі, теперішним папою. — Деякі італійські дневники ворожать, що становище кабінету Пелю-я захитане. Наслідником его мав би стати Соніно. — В Сардинії коло місцевости Каесері в лісі Морголія убито при нагінці за розбишаками двох бандитів, причім один жовнір втратив жите.

В Білгороді проголошено доразні суди, а в цілім білгородекім окрузі виймковий стан. Доразний суд буде приміненій і до тих всіх злочинців, що перед оповіщенем доразного суду

допустили ся злочину, а не були за те ще суджені. Під доразний суд підходять ті, що провинились проти вітчизни, держави, монарха, конституції, властей і прилюдного ладу. Кнезевич зізнав перед слідчим судією Антоновичем, що заговор уложено в Букарешті з почину Караджорджевича. Дивно однакож виглядає, що наятий атентатор, впрочім чоловік простий, був так точно познакомлений з всіми подробицями заговору і его участниками. Вісти про увязненя деяких достойників демейтують урядові органи. Певним є, що увязнено адвоката Ніколича, відставного урядника поліції Душана Бранковича, контролора митового Дінича, міського секретаря в Білгороді Ковачевича, касієра міністерства внутрішніх справ Степановича, агітатора(?) Джурицу і кількох членів редакції «Одєка», через що сей орган перестав виходити.

З Болгарії надходять вісти, з котрих можна вносити, що там кипить. «Болгарія», дневник москвофіла Цанкова, каже, що Фердинанд лише бавить ся за гроші європейских банкирів. Каравелов пише, що кн. Фердинанд за свій підпис на укладах з банками дістав 1/2 міліона франків і — гуляє. Колишній міністер Стоїлов пише в «Мирі», що кн. Фердинанд зломив присягу та що лучше було би замінити гулящого князя на рєпублику. В краю панує велике невдоволенє, а Болгарії грозить фінансова і економічна криза. Подібні невідрадні вісти о Болгарії подають і царгородекі дневники, порівнюючи кн. Фердинанда з Міляном сербским. Для Австрії ті пригоди в Болгарії і рівночасно в Сербії дуже ненаручні. Здає ся, мов би якась одна рука правила тими подіями. А Австрія, по конвенції з Росією, має обовязок пильнувати ладу і спокою на Балканах.

З Лондону доносять, що міністер війни виправив кораблями до Капландії 120 пушок і 7.000 м'оряків, узброєних в дум-дум-стрільби, с. є в оруже з експлєдуєчими кулями, яких Англія уживала в Єгипті. В наслідок того інтерпелював один з ірландских послів Чемберлена, о скільки ся вість правдива і чи дійсно думає Англія проти Трансвальців уживати такої зброї? Чемберлен відповів, що правительство узбрїло своїх людей в те страшне оруже, якого уживано доси лише в війнах проти т. зв. варварів. В парламенті обізвались голоси: ганьба! А стало ся се все в часі, коли гаґска конференция радить ще над зменшенем воєнних жестокостей!

НОВИНКИ

— Гості з Угорщини знов перебували кілька днів у Львові. В понеділок в ночи на головнім двірці повитав їх проф. др. Олександр Колесса, що познакомив ся з ними на Угорщині в часі своєї подорожи в наукових цілях. Ві второк рано звідували они львівські церкви та зайшли до семинарії духовної, де їх в заступстві неприсутнього ректора повитав віцекректор о. Б. Ярема. По полудни були наші гості на прогульці у Грунда, де ма и нагоду пізнати деякі рускі родини. В середу перед полуднем звідували товариство «Руску Бєсїду», і «Просьвіту», де познакомлено їх з розвоєм товариства та з діяльністю в хоєсен просвіти народної. Угорскі гості-святичники заявили, що вже й на Угорщині зачинає ся по селах рух читальнявий, а недалеко Унгвару має вже бути чотири сільські крामниці. Відтак зайшли до оо. Василян і відвідали Преосв. Еп. Шептицького, котрого уже знали з его подорожи на Угорщину. З оо. Василянми звідували они інститут се. Василян. Угорско-рускі Епископи, задумують віддати Василяннам управу інститутів для дочок святичничих. Зайшли ще були до Ставропігії в справі закупна книг церковних для Товариства св. Василя Вел., звідали музей Ставропігійський і Успеньску церкву а вчєра виїхали до Перемишля оглянути тамошний інститут дівочий.

— Відозва руских академиків в справі вчєрашного віча задля утвореня руского університету подала нагоду Ruch-ови katolick-ому заняті голос в сій справі. Навівши увагу «Руслана» про «автохтонний» зворот у тій відозві, згадана гвзета підсуває цілому вічу «смішні і неможливі до зрєалізованя інтенції прогнати польске населенє». По відбутім вічу, де всі промови держано в поважнім, хоть рішучім тоні та домагано ся на справедливих підставах конечного для нас заснованя руского університету без всяких нападів на другу народність, можемо сконстатувати, що невдалих «автохтонний» уступ був виключно концептом авторів чи автора згаданої відозви. Впрочім ціла ся відозва носить на собі пятно необдуманого поспіху і поверхо-

вности, а звісно: де не достає думки, там завжди найде ся догідне слово, пєсте та — не мудре.

— Збірка творів Ів. Левицького (Нечуя). В Київї ладить ся до видання збірник творів І. С. Левицького, Перший том сего видання вже друкуєть ся; другий («Старосьвітські батюшки і матушки») і третій («Хмари») подано до цензури. Дальші томи готують ся. Право видання автор продав одному з петербурских книгарів.

(Вістник).

— Новим Вавилоном називає ся передмісте Болехова. Яким способом приложено сю дивну назву до галицької місцевости — оставляємо се розслідам істориків. На теперішну хвилю ся назва видає ся нам зовсім оправданою, бо виїхав туди на віддих головний творець галицько-вавилонського стовпотворення, п. Осип Марков, шеф-редактор Галічанїна.

— П. Зіма старає ся, щоби его пустили на волю за кавцією. З сеї причини відвідала его в вязниці лікарска комісія, аби розслідали стан его здоровля, чи вязниця не підриває сил на стілько, що можна би побоювати ся, що Зіма не дочекав би покінченя слідства, та не міг стати до карної розправи. Вислід оглядин ще не зняний.

— Львівський трамвай електричний мають повести на Замарстинів і до Погулянки. Розширене сїти залізничої потребує розширеня центральної стації о дві динамо-електричні машини з силою по 500 коний. Сї машини будуть також витворювати електрику для освітленя середмістя. Після проєкту скількість ламп не має переступити на разі числа 10.000.

— Неможливе а прецінь правдиве. Гал. каса ощадности розіслала редакциям справозданя за р. 1898. Але ще день перед тим дістали се справозданє до рук деякі дневники і видрукували наведені там дати. Прокуратория сконфісковала з сеї причини Dziennik, Narodowy і Ruch kat. Не помогли представлення редакторів, що се автентичні дати, оголошені зарядом каси — п. прокуратор відповів, що в виду слідства, яке веде ся в справі каси ощадности, не позволить оголошувати яких небудь подробиць із сего справозданя, а колиб справозданє видруковано в газетях, він зарядить конфіскачу. На, маєш Гандзю книш! В нашій редакції лежить се справозданє з своїми горєндними числами та мов насьміває ся із галицької свободи прасової.

— Сорочка є не дуже то давним випахом цивілізації. Користано ся нею вправді вже у XI. в., не уживано єї однак ще загально. В XIII. віці вироблювано сорочки та иньші части спідньої одїжи з небіленого полотна. Дами уживали найбільше кремєвих сорочок. До XV. в. пошено їх лише у днину, а на ніч скидано. Аж у XVI. віці почали люди спати у сорочках. У XV. та XVI. в. біле було одною з найбільших прикрас. Людям великого сьвіта залежало на тим, аби їх біле було як найдороже та аби его було видно як найбільше.

— Гімназист з VII. клясою прийме на час вакацій лекцію на селі. Зголошеня з услівями на адр. «М. Л. Львів, post. rest., головна почта».

Телеграми.

Відень, 14. липня. Гр. Тун конферував на днях не лише з чеськими послами, але з д-ром Ебенгохом та президентом посольської палати, д-ром Фуксом. Після Nar. List-ів, правительство підготовляє «дещо», щоби в осєни парламент зробити активним. Буде се одна з послїдних проб. — Угорський міністер скарбу, Люкач, прибув вчєра до Відня.

Прага, 14. липня. Narodni Lisu запоручають, що правительство не відкаже санкції соймовим законам о урядовім язичі автономних властей і школах меньшостей національних. Виданє язикового закона на основі §. 14-го не є актуальним, позаяк проєкт такого закону навіть не готовий. Притім домагає ся редакция скорого вдоволеня Чехів і рішучої акції із сторони гр. Туна. — З Пільзна доносять, що парубки потурбовали в селі Рачці кількох німецьких учеників промислової школи.

Градець, 14. липня. На зборах в Штайнц промовляв знов пос. Гіртмаєр затим, щоби лівця старала ся спинити в парламенті вибір делегації. Виборці завїзвали притім Геретмаєра, щоби він вступив до клубу Шенерера. Правительственний комісар не допустив до ухваленя резолюції в справі вибору делегації і розпустив збори.

Білгород, 14. липня. Членами доразного суду на виновників нападу на Міляна іменовані: касадійний радник Лаза Попович яко председа-

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

тель, апеляційний судія Марко Джорджевич і президент судейського трибуналу в Білгороді Ваза Сіміч. Здоровле ад'ютанта Лукіча вдоволяюче. Кулю відкрито лучами Рентгена і видобуто. В Уршиці увязнено радикала Міляна Джурича, в Земуні окружного начальника Ангеліча, що виставив Кнесевичеві заграничний паспорт, а в Кладові пос. Уроша Беркіцу.

Париж, 14. липня. Echo de Paris доносить що процес Драйфуса почне ся аж 18. серпня. Інші днівники подають 3. серпня. До процесу покликаних 175 свідків. — Кесней де Борепер мав вислати до Вальдека-Руссо і Галіфета письма, в котрих з'обов'язує ся перевести доказ, що Драйфус через повних 10 літ видавав тайні воєнні акти заграничним державам.

Мадрит, 14. липня. Королева Христина зменшила свою цивільну лісту о 1. мільон песетів. Вість о сїм зробила добре вражінє на людности.

Париж, 14. липня. Канцлер німецький ки. Гогенлоге загостив до Парижа. Побут его має стояти в звязи з приїздом цїсаря Вільгельма до Парижа.

Петербург, 14. липня. Російські днівники кажуть, що гостина цїсаря Вільгельма на французкїм кораблі Іфігенії в Бергені знаменує, що межі Німеччиною а Францією відносини стають приязніші. Се лежало від давна в інтенціях царя(?).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині		відходить о годині		
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води	6:30	» » дв. Підзамче	
	7:40	з Янова	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05	» » на дв. головний	9:25	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:53	» » дв. гол.	
	11:15	з Ярослава і Любачова	10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
	1:01	з Янова	2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
2:35	5:40	» » на дв. голов.	3:15	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова	3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
			3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
			3:26	до Брухович	
			5:25	до Ярослава	
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави	6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:10	до Сокаля і Рави рускої	
		з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:20	до Тернополя дворець головний, дворець Підзамче	
		з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:42	» »	
		з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	8:35	» » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	9:10	» » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	10:25	» » на дв. голов.	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова	10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	12:10	зі Сколього, Калуша	11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче	11:32	» » дв. Підзамче	
	3:30	» » на дворець головний	4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскїй різнить ся від часу львівського о 36 минут, а імено 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3¹/₂ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сільского житя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1. актї опрацьована після німецького.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Книжки оправлені в полотно з хорошими витисками о 15 кр. більше.
На поchtову пересилку 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10. Львів.

У Львові набути можна в Ставропінській книгарні.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ
Емілії Соколовскої
у Львові, Ринок ч. 29, 1. п. приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах.
НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах
Замісцеві панночки приймає на помешчанє

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9:20, 10:20, 10:70, 11:20, а спеціальність по 12:20 франко **БИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3:—, 3:70, 4:10, 4:90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

78—?

Видає і відповідає за редакцію: Лев Лопатинський

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уваглядиюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завжди певну поміч або пільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і п. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найбільшим успіхом, як про се свідчать свідтлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4.90, 6 пушок м. 9.00, 12 пушок м. 16.00 за гроші або післядатою.

Фляшка на пробу мар. 2.10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

Студент філософії

прийме лекцію на село на час вакацій.

Зголошення з услівями О. Ц. **post. rest.** Львів, **головна почта.**

78—?

З друкарні В. А. Шийковського.